

[Gunner Baunsgaard.]

faldende. Foranstaltninger, der er kommet op at stå, kan måske anvendes over for andre med socialt svære problemer.

Jeg vil gerne se det i en meget større sammenhæng, som jeg lidt senere skal komme ind på. Vi har grund til at overveje, om vi ikke skal gøre, hvad vi kan for at få de unge ud af afvigerrollen. Hvad godt sætter vi i gang ved at anbringe børn og unge på institutioner? Hvorfor så mange afvigere, som jeg tidligere har nævnt, fra institutioner? De tidlige barndomsoplevelser, som umiddelbart opstår ved at være borte fra et hjem, fra en mor og en far, giver ganske afgjort nogle følelsesmæssige mangler, som i grupper giver sig udslag i følelsesmæssig smitte.

Vi må overveje, om institutionerne fungerer rigtigt. Et hjem kan ikke erstattes, men vi kunne måske gøre mere, end tilfældet er nu. Det vil sige, at alle forebyggende systemer må vurderes, ikke mindst efter de regler, som nu skal opbygges efter bistandslovens ikrafttræden. Stofmisbrugsproblematikken er jo ikke en isoleret ting; den skal ses i sammenhæng med hele vores samfundsstruktur og de vilkår, vi giver børn og unge og navnlig dem, der tages ud af deres hjemlige miljø. Der må støtteforanstaltninger til til de ramte hjem. Der skal en ambulancetjeneste til, som skal ud i miljøerne. Her kan man prøve at samle forskellige kræfter, både medicinske, psykiatriske, sociale og pædagogiske, hvor det ikke bare er den unge eller barnet, der skal hjælpes. Der må være et mål i den politik, der skal føres også på dette meget ømtålige område.

Efter at jeg havde lavet mit indlæg, blev jeg i aftes klar over, at der ligger en beretning om undersøgelse af udgifterne til bekæmpelse af ungdomsnarkomanien, og jeg vil have meget dårlig samvittighed, hvis jeg ikke tog nogle af de problemer op, som nævnes heri.

Den viser, at der er baggrund for min antagelse om antallet af klienter, der er under behandling, og den ændring, der er sket med hensyn til, hvorfra stofmisbrugerne kommer. Men man undgår heller ikke at blive rystet af de oplysninger, der kommer frem her. Min formodning om usikkerhed ved opbygningen af centre og hjælpeforanstaltninger

viser sig begrundet. Usikkerhed med hensyn til ansættelse af hjælpepersonale og normering af stillinger ud over det antagelige, noget, der ikke kunne have fundet sted på noget andet område, er forekommet her.

Blandt de mange oplysninger om antallet af klienter under behandling fremgår det, at der pr. 15. oktober var 712 under behandling og aftrapning, og heraf findes halvdelen i København. Måske er dette tal stabiliseret, og det kan måske forventes, at det er i nedadgående retning, og derfor vil jeg gerne se tingene også i en økonomisk sammenhæng. De statslige, amtskommunale og kommunale driftsudgifter i årene 1972-73 og 1973-74 andrager henholdsvis 129 mill. kr. og 151 mill. kr., samtidig med at udbygningen af centre m. v. fortsætter uden sikkerhed for, om det, de bliver opbygget til, er det rigtige.

Nu skal det så nævnes, at efterhånden tager man også andre unge ind, men som jeg formoder det, så er den hurtige udbredelse af stofmisbruget og de utraditionelle og eksperimenterende behandlingsmetoder, som man tog i anvendelse, fordi man ikke kendte noget til det, blevet anledningen til en helt uensartet opbygning af de nye institutioner. Den meget ustandardiserede behandlingsform, de meget individuelle metoder, har medført, at udgiftsudviklingen ikke har kunnet holdes i tømme. Det er utænkeligt, at normeringen 1:1 er nødvendig, og endog at personalet i nogle tilfælde er større end antallet af klienter.

Der må ikke være konkurrence på dette område. Det fremgår også, at det ser man. Her må arbejdes sammen om styring og koordinering. Det må være et mål, at de rådgivningscentre, der er oprettet 11 steder i landet, nu kommer ind i billedet. Der må i det hele taget stilles en koordination og en mere ensartet behandling på benene, en mere effektiv styring. Det er vor forventning fra det radikale venstre, at de enkelte kommuner og amtskommuner vil gøre vor skepsis til skamme med hensyn til at fremme den rigtige anvendelse af de millioner, der bevilges til dette område, som vi her behandler.

Så vil jeg gerne sige til hr. Tastesen, som ønskede, at amterne skulle opbygge institutioner, som kunne udføre et individualiseret arbejde, at deri kan jeg slet, slet ikke være enig. Vi har institutioner nok. Indi-